

ПРЕЗИДЕНТ ОСОБИСТО АПЕЛЮЄ ЗА ЗБІЛЬШЕННЯ ЧИСЛА ІМІГРАНТІВ

Вашингтон, 2 травня. — У передодні засідання повної правничої комісії палати репрезентантів для вирішення билу Селера в справі поширення теперішнього імміграційного акту для допущення Переміщених Осіб, президент Труман особисто розмовляв з демократичними членами комісії, щоб вони підтримали його проєкт для допущення 400,000 скитальників замість 205,000, як передбачує теперішній закон. Конгресмен Селер, повернувшись з конференції з президентом в Білому Домі, виявив, що президент підтримує думку, щоб допустити 300,000 іммігрантів на підставі закону, а дозволити президентові допустити додатково 100,000 за його особистою апробатою, якщо це буде в інтересі нації. Президент проти-вляється постанові закону, щоб судовою дорогою можна вимагати втримання для нового іммігранта людиною, яка дала йому записання мешкання та праці.

ВЛАСНИКИ ДОМІВ МАЮТЬ ПРАВО ПІДВИЩИТИ КОМІРНЕ

Уряд оприлюднив правила, які дозволяють власникам до-мів підвищити комирне. Так і: кожен власник малого дому повинен підвищити оплату чиншу, якщо його чинш менше з дому в межах ніж 25 відсотків. Він буде міг підвищити чинш так, щоб міг заробляти 30 відсотків. 2. Власники вели-ких домів можуть підвищити комирне, якщо вони не заробляють на своїх домах чистих 20 відсотків. Підвищення може бути така, щоб господар міг зароб-ляти чистих 25 відсотків від обороту. Під „малим домом“ треба розуміти такий, який має 1-4 мешканці. Інші доми це „великі доми“. Загальний при-хід це прихід з оплати комирно-го. Коли господар покрити всі кошти утримання дому і йому залишиться ще якийсь гріц, то це „чистий дохід“. Відсотки від „моргеджів“ не можна ра-хувати за видаток.

КОШТ ПОБУДОВИ НОВИХ ДОМІВ 19 БІЛІОНІВ

Вашингтон. — Родні М. Лак-вуд, президент Краєвого То-варства Будівничих Меш-канів обравову, що уряд буде мусів видати 19 біліонів дол-ярів на побудову 1,050,000 при-людних мешканцевих проєктів. Він каже, що приватні підпри-ємці, які змагаються за деше-ві будови, перевели б такі про-єкти трічі меншим коштам. Лаквуд передав свої обчислен-ня банківській комісії палати ре-презентантів для студії. Комі-сія займається наладнанням побудови мешкань на основі проєктів, ухвалених конгрес-сом.

ДЖУДИТ КОПЛОН СТЕРЕ-ГЛЮ 20 ДЕТЕКТИВІВ

Вашингтон. — У процесі проти Джудити Коплон, обви-нуваченої в шпигунстві проти Злучених Держав, зізнали свідки Федерального Бюро Ін-вестигацій, що подорож Джу-дити в Нью Йорку на зустріч з російським шпигром Губічевом, слідили в подробицях 12 де-тективів від часу її висадки на Пенсильванський стаці аж до прильоту її в товари-стві Губічева. Усіх детективів, які працювали над висліджен-ням обох було 20.

УРЯД ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ ЗАГЛУШУВАННЯ „ГОЛОСУ АМЕРИКИ“ СОВЕТАМИ

Вашингтон, 2 травня. — Уряд Злучених Держав заложив формальний протест проти заглушування Советами радіової програми „Голос Америки“. Це заглушування переводять Совети від двох тижнів, пускаючи голосні свисти з своїх мо-гутніх радіовисилень у хвили-ни, коли з Нью Йорку пускаєть-ся в підсоветські країни про-граму, звісну під іменем „Голос Америки“. Протест вислано до Міжнародного Телекомуна-ційного Союзу, якого Росія й Америка є членами. Попередні протести, вислані просто до Москви, не мали ніякого на-слідку, як про це сповіщає асистент секретаря стейту Джордж В. Аллен. Планує здо-гад, що Совети не хочуть до-зволити своєму населенню до-відатися дещо про переговори в справі знесення блокади Берліна.

ДА ЛЕ КОСЯЖНІ СТРІЛЬНА БУДУТЬ ЛЕПТИ ДО ПІВДЕНОЇ ЧАСТИНИ АТЛАНТИКУ

Вашингтон. — Злучені Держави ведуть переговори з Ве-ликобританією, щоб вона до-зволити на висилку далекосяж-них автоматичних стрілен по-над острови Багама на Кариб-ському морю. З цього заклю-чають, що ухвалених конгрес-сом \$200,000,000 на побудову повітряної станції для висил-ки стрілен у далекий простор, бу-дуть використані на розбудову морської повітряної станції, яка знаходиться над рікою Ба-нана, у стейті Флорида. Стріля-на мають летіти зі швидкістю більшою ніж швидкість голо-су і мають досягнути підчас вправ віддалі понад 3,000 миль в напрямі південної частини Атлантийського океану.

СЕНАТ У ТЕКСАСІ ЗА СТРИ-МАННЯ СТАЛІНА В НАІЗДІ НА КИТАЙ

Остин, у стейті Тексас. — Стейтський сенат одностайно одобрив резолюцію з прохан-ням до федерального уряду почати негайні кроки, „щоб не допустити Сталіна до опанування Китаю“. Попередньо-го тижня ту саму резолюцію ухвалила нижча палата. У ре-золюції сказано між ін.: „Уряд Злучених Держав повинен у-сунути з департаменту стейту і закордонної служби людей, яких мінувшина кажує, що вони помагали довести нашу країну до теперішньої небез-пеки тим, що відносилися до Советів як до „миролюбивої демократії, а китайських ко-муністів вважали за аграрних реформаторів, які не мають звязку з Москвою“. Резолюція буде передана президентові Труманові, секретареві Ачесо-нові і кожному конгресменові з Тексасу.

РЕВОЛґТА В БОЛІВІ ПІСЛЯ ВИБОРІВ

Ля Пас, Болівія. — Після парламентарних виборів, пе-реведених у неділю 1 травня, прийшло до кривавих завору-шень, внаслідок чого померло досі шість осіб, а ранено п'ять-десять. Уряд проголосив стан облоги. Переможцем при ви-борах вийшов президент Ен-ріке Герцог, кандидат партії Республіканської - Соціаліс-тичного Союзу, а сильну мен-шинну становить партія Націо-нально - Революційного Руху, якої творцем був небижчик президент Віяроель.

ТИМОШЕНКО КО-МАНДАНТОМ БІЛО-РУСЬКОЇ ВІЙСЬКОВОЇ ОКРУГИ

Москва, 3 травня. — У зі-домленнях з першо-травневої паради в Москві називається маршала Советського Союзу, Семена К. Тимошенка, тепер вже командантом західно-біло-руської військової округи. Ти-мошенко, як відомо, від деяко-го часу грав важливу роль в советській військовій ієрархії, він був вже свого часу совет-ським комісаром збройних сил, безпосередньо перед війною він керував реорганізацією советської армії і він теж „визво-ляв“ Західну Україну в наслі-док порозуміння між Гітлером і Сталіним. На останній параді, в якій взяла участь багато інших советських до-стойників зі Сталіним на чолі, був ген. Сергій Штеменко, я-кого тепер ідентифікується як шефа советського генерально-го штабу. В Києві першо-трав-неву демонстрацію відбирав Нікіта Хрущов.

ВЕЛИКА ПРОГРАМА З'ІЗДУ НОВИХ УКРАЇНСЬКИХ ІМІГРАНТІВ В МЕРІЛЕНДІ

З'ІЗД ПОЛУЧЕНИЙ З ПАРАДОЮ „АЙ ЕМ ЕН АМЕРИ-КЕН ДЕЙ“, БУДУТЬ ВИДАНІ УРЯДОВІ ДОКУМЕНТИ В АНГЛІ-СЬКІЙ І УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ; ВИСТУПІТЬ ГУБЕРНАТОР ТА ІНШІ ВИСОКІ ПРЕДСТАВНИКИ; ВЕЛИКА МИСТЕЦЬКА ПРОГРАМА. СПОДІЮТЬСЯ 20,000 УЧАСНИКІВ

З поінформованих авторитетних джерел довідуємося, що заповіджений від деякого часу перший з'їзд нових українських іммігрантів в Меріленді, що приїхали на фарми цього стейту старанням ЗУАДКомітету, відбувається остаточно в неділю, дня 15-го травня в Балтиморі, та-бує отриманий з великою Парадою „Ай Ем Ен Амери-кен Дей“. Головним маршалом імпрези, влаштовуваної з іні-ціативи та старанням стейто-вих властей і ЗУАДКомітету, вже іменованій місцевий жур-наліст, Мр. Бурк. Парада поч-неться в годі 1:30 пополудні і відбудеться в місцевому Пе-терсон Парку. Її кульмінацій-ною точкою буде - вручення около сімом соткам нових ук-раїнських іммігрантів в тому стейті перших паперів, що їх чи не вперше в історії виго-товляється в англійській і ук-раїнській мовах. З цієї нагоди виступить губернатор стейту, Мр. Престон Лейн, як теж про-мовлятимуть сенатори, кон-гресмени та інші запрошені і місцеві високі представники. Від ЗУАДКомітету виступить його ексекютивний директор.

НОВИМ ІМІГРАНТАМ ПРИ-ГАДУЄТЬСЯ ОБОВ'ЯЗОК ЗГОЛОШЕННЯ

Філадельфія, 3 травня. Зі ЗУАДКомітету повідомляють, що голова урядової Комісії для Переміщених Осіб, Мр. Юго Карузі, звернувся до Ек-зекутивні Комітету з пропози-цією пригадати всім новим українським іммігрантам про загальний обов'язок нових іммігрантів протягом двох ро-ків чотири рази зголоситися до цієї Комісії. Це відноситься тільки до тих іммігрантів, що приїхали на підставі нового закону (а не на старі афідеві-ти). Зголосуватися треба на окремих формулярах, що їх можна дістати в кожному Ім-міграційному Бюро, або в канце-лярії ЗУАДКомітету. Перший раз треба зголоситися не піз-ніше 60 днів після приїзду, хо-ча кінцеві дати зголошень встановлено на 1-го січня і 1-го липня. Значить, всі ті іммігранти, що приїхали від листопада минулого року до травня цього року, повинні зголоситися до 1-го липня, а хто приїде пізніше! — до 1-го січня. Це є передбачена зако-ном урядова формальність і в інтересі кожного нового іммігранта є точно до неї до-стосуватися.

до Бостону. Цим транспортом приїжджає, між іншим, відомий український артист і ре-жисер Осип Гіряк. Поїзменний список українців, що їдуть цим транспортом до Бостону та на пароплаві „Дженерал Блек“ до Нью Йорку старан-ням ЗУАДКомітету, на стор. 4-тій.

ЗАХІДНІ СОЮЗНИКИ ПРОПОНУ-ЮТЬ ЗАКІНЧИТИ БЛОКАДУ БЕРЛІНА 11-ГО ТРАВНЯ

ДВА ТИЖНІ ПІЗНІШЕ МАЛА Б ВІДБУТИСЯ КОНФЕРЕН-ЦІЯ РАДИ ЗАКОРДОННИХ МІНІСТРІВ.

Лейк Соксес, 3 травня. — Представники трьох західних великодержав рішили вчора запропонувати перервання советської блокади Берліна з днем 11-го травня і тоді вони рівночасно снасують свої відплатні комунікаційні обмеження зі советською зоною, а поста-влять Советам як передумову перервання блокади конфе-ренція Ради Міністрів закор-донних справ чотирьох вели-кодержав в справі цілої Німеч-чини. Отже два тижні після перервання блокади. Це рі-шення винесено вчора на на-радах д-ра Філіппа Джезупа, Сер Александра Кедогена та Жана Шовеля, американсько-го, британського і французько-го представників в Об'єднаних Націях. Тим самим блокада Берліна мала б закінчитися ще перед „критичною датою“ 15-го травня, коли то німецька Парламентарна Рада заповіла формальне встановлення та проголошення західно-німеч-кої держави. Західні союзни-ки стали на становищі, що евантуальне закінчення бло-кади Берліна та встановлення дата зустрічі міністрів закор-донних справ та їх параді в Берліні не повинні зупиняти про-цесу творення цієї західно-ні-мечкої держави. Якщо Ра-да Міністрів навіть договори-лася в справі цілої Німеччини, тоді советська зона могла б прилучитися до західної дер-жави, поширюючи тим самим встановлену населенням захід-ної Німеччини державну феде-рацію на цілість країни. Ці рі-шення західних союзників а-мериканський представник пе-редасть советському представ-никові в ОН, Малікові, і тоді ціла справа вже залежатиме тільки від Советів. Д-р Дже-зуп рівночасно поінформує со-ветського представника, що в майбутньому в усіх нарадах і переговорах в „спільних спра-вах повинні брати безпосеред-ню участь теж представники Британії і Франції.

ГЕН. МЕКАРТУР ЗАПОВІДАЄ ЗЛАГДНЕННЯ ОКУПАЦІЇ ЯПОНІЇ

Токіо, 3 травня. — Амери-канський головнокомандую-чий на Далекому Сході, ген. Доглес МекАртур, заповів вчо-ра даліше злагодження окупа-ційної контролю Японії, заявля-ючи рівночасно, що причиною продовжування цієї окупації вже не є ані поведінка та ста-новиче самих японців, ані ба-жання Америки, а тільки „міжнародні події і обстави-ни“. Ген. МекАртур зложив свою заяву, промовляючи з нагоди третьої річниці ухва-лення нової японської „демо-кратично-пацифістичної“ кон-ституції. Він поздоровив япон-ців з далішим прогресом в де-мократизації країни та заповів, що даліша окупація, спричи-нена міжнародними обставина-ми, буде опиратися вже тільки на „приятельські бази“.

ЮГОСЛАВІЯ ПРОХАТИМЕ \$20,000,000 АМЕРИКАНСЬКОЇ ПОЗИЧКИ

Белград, 3 травня. — Тут з поінформованих джерел заяв-ляють, що югославський уряд вже робить заходи, щоб одер-жати від американських бан-ків 20,000,000 доларів позички та що є всі позички на те, що він її дістане. Позичка мала б бути використана на закуп важких машин в Америці.

РАДА НІМЕЦЬКА ДУША ДО РАЮ, ТА ТРИХ НЕ ПУСКАЮТЬ

Франкфурт, 3 травня. — А-мериканське і британське вій-ськове управління відкинули прохання за дозволом на па-ломництво до Риму 50,000 ні-мців для святкування Святого Року в 1950 р. Дозволу від-мовлено, бо в Німеччині нема-тибilities закордонної валюти, щоб можна це паломництво сфінансувати.

ЕВРОПЕЙСЬКІ ДУМКИ ПО-ДІЛЕНІ ЩОДО МОЖЛИВО-СТЕЙ ВИСЛІДУ НОВИХ ПЕ-РЕГОВОРІВ ЗІ СОВЕТАМИ

Париж, 3 травня. — Евро-пейська офіційна і публич-на опінія з великою увагою слідує за розвитком нових дипломатичних заходів для толагодження західно-совет-ського спору в справі Німеч-чини. Тоді як офіційно ви-словлюється деякий оптимізм щодо можливостей вислуду тих заходів, публична опінія не дуже довіряє таким можли-востям та не перестає тривожити-ся майбутністю. До того ро-ду реалістів належить теж а-мериканський військовий гу-бернатор Німеччини, ген. Л. Д. Клей, який в своєму щод-нячному звідомленні заявляє одверто, що не вірить в совет-ську „добру волю“. Він при-пускає можливість, що Совети можуть бути змушені обстави-нами до закінчення угоди в справі Німеччини, або між до цього інші причини, але він не вірить, щоби це могло в найменшому вплинути на нині-шній цілі більшовизму, що ним було і залишається зма-гання до панування над сві-том.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
Число з поведінки (англійською Частинною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На пів року	\$1.50	Six months	\$1.50
На три місяці	\$0.75	Three months	\$0.75
В Джерсі Ситі і Закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "СВОБОДА" P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

МУДРЕ СЛОВО

Стара російська еміграція ще далі розбита на різні партії та гурти, які завзято воюють між собою і ще досі не змогли об'єднатися для боротьби з властивим ворогом, себто з большевизмом та сталінською диктатурою.

Таке пише В. Вуєнко в ньюйорській російській газеті Новое Русское Слово й те саме підтверджує В. Литвінський в статті п. н. "Зайві спори", поміщеній в згаданій газеті з дня 28 квітня ц. р. Ця остання стаття цікава особливо тим, що заторкує питання відношення майбутньої Росії до різних народів, які входять тепер у склад Советського Союзу. Тому саме звертаємо на неї увагу, але спершу згадаємо про деякі думки автора щодо завдань еміграції взагалі, бо вони теж цікаві.

В Литвінський є тої думки, що російська еміграція має дуже велику амбіцію й приписує собі право говорити від імені російського народу і в його імені виставляє політичну програму, за яку той народ мав би вести боротьбу з большевизмом. Практично беручи, каже Литвінський, ці амбіції й програми не мають значення, бо практичну політику ведуть в країнах демократій та в Об'єднаних Державах представники маріонеткових режимів різних країн Східної Європи, визнані демократіями. Емігранти не мають ніякої легальної спроможності представляти свої народи і навіть на випадок війни з СССР демократичні потуги не визнають різних емігрантських урядів, хоч будуть з ними співпрацювати та їм помагати. Зате еміграція має повне моральне право говорити правду про свої народи та шукати на Заході допомоги для боротьби з большевизмом, виключно з організуванням спротиву на рідних землях. Такого становища, пише Литвінський, не міняй і та обставина, що до старих емігрантів перебувають тепер нові, що вже виховалися під советським режимом. Тому це, над чим так завзято спорять різні російські групи, пише Литвінський, в дійсності не має значення ні на еміграції, ні теж не вплине на лад у майбутній Росії, бо він буде вирішений тими, що осталися. На це, пише Литвінський, треба пам'ятати усім нашим героям, вождям і т. п., хоч і не виключене, що згодом визволений народ може покликати індивідуально до виконання певних політичних функцій теж і когось з емігрантів. Коли б, пише Литвінський, російська еміграція це розуміла, тоді могла б легко й скоро об'єднатися в змаганнях допомогти Росії визволитися під прапором свободи і демократії.

Литвінський відмовляється старій чи новій еміграції теж і права вирішувати національні проблеми. Він каже, що цілком ясно й природно, що країни, які входять в склад СССР, не тільки мусять задержати свої автономні права, але що ті права мусять бути здійснені, а не оставати надалі "пустими советськими формулами". На Всеросійським Зібранні, пише Литвінський, можуть з'явитися представники малих народів і національностей з своїми програмами, які треба прийняти. Але, якщо, наприклад, Україна, ринуть проголосити себе самостійною державою, — не буде і не може бути такої сили, яка могла б тому перешкодити. На речі треба глядіти практично...

Так глядячи на завдання російської еміграції В. Литвінський заповідає повну невдачу усім політичним програмам різних російських партійних угруповань, виключно з недавню заснованою ньюйорською "Лігою" Керенського, якщо вони не "поховають" своїх плянів щодо майбутньої Росії.

Фармери допомагають безробітним

На каліфорнійському побережжі дається тепер відчувати нестача праці, яка нагадує передвоєнні часи. Це тому, що підчас війни розбудовано там велетенські військові промисли, які стягнули до себе робочу силу з цілої країни. Тому, що увесь світ стоїть у вижиданні нових подій, багато з тих робітників залишається далі на Західному побережжі в переконанні, що знову живе там промисел на воєнні розміри.

Цю ситуацію рішили використати околичні фармери, придумавши хитрість, варіюючи праці. Вони звивають промислових робітників прихити до них на надзвичайні роботи, як от вищипувати поле, з копоти й каміння, копати рови для розведення водопроводу й інших робіт "з крайньої потреби". планованих при допомозі добродійних організацій.

Змагання прийти ось так у допомогу безробітним американцям пригадує теж і українській спільноті потребу подібної акції для нових імігрантів, яких число щораз росте. Багато наших старших громадян вислали забезпечення мешкання й праці для своїх рідних закордоном, однак, коли приходиться тепер здійснити добрі замисли, виявляються непередбачені труднощі. Не тільки є клопоти у винаходженні мешкань, яких число щораз меншає, але теж дається відчувати нестачу варстатів праці. Літня пора це більше ускладнює, бо саме в цей час великих міст, звідки велика частина населення виїждить на вакації і де внаслідок того втрачається доволі значне безробіття. Свіжо прибуваючі імігранти з Європи рахують на те, що їм підписали записання праці, але в сучасних обставинах це не так просто виконати навіть при найліпшій волі. Винтворюється положення, якому треба старатися зарадити.

Літо це час фермерської праці. Маємо теж і українських фермерів, які потребують на літо додаткових сил до праці. Чи не могли б вони користатися з таких сил, що приїхали чи приїждять з Європи, а не дістають праці? Правда, фермерів українців в Злучених Державах обмаль, але й ті, що є, зробили б велику прислугу нашим безробітним скитальцям по містах, якби пішли саїдами каліфорнійських фермерів.

Досі український імігрант не рахував на zatrudнення в українських підприємств чи фермерів, а радше рахував на загально-американські варстатів праці. Та приходиться пора, коли українській спільноті приходить звернути увагу на

свій власний елемент теж і під тим оглядом. Коли хочемо підходити до справи переселення скитальців розумово, то мусимо думати теж про організоване підшукування варстатів праці для нових імігрантів. Подишення цієї справи припадкові чи "добрим людям" або хоч би й самому Злученому Українсько-Американському Допомоговому Комітету, не розв'яже справи. Її треба поставити на денний порядок цілої нашої громадської діяльності.

Докищо хай власники фарм чи інших варстатів праці згодошуться запотребувати робітників до бюро Злученого Українсько-Американського Допомогового Комітету. Теж суди фармерів неукраїнського роду можуть в цій справі зробіти добру прислугу, виплативши їм зарплату.

Микола Чубатий.

Куди шлях до зєдинення Європи

Зєдинення Європи, спершу західної, а згодом й цілої, дехто вважає як конечну умовину, щоб спасти саму Європу та її християнську цивілізацію перед залитим комунізмом. Головним пропагатором зєдинення Європи в одну політичну цілість є старий лідер англійських консервативістів Вінстон Черчилль.

За зєдиненням Європи промовляють зокрема рівно преставники малих держав західної Європи (Бельгії, Люксембургу, Голландії тощо). Вони розуміють, що тільки в політичній об'єднанні Європи для них є рятунки. За політичним об'єднанням Європи з Німеччиною включно заявився недавно шеф американської окупаційної влади в Німеччині ген. Клей.

Вступом до об'єднання Європи мав би бути оборонний Атлантичний Пакт, за яким мали б піти далі більше реальні установи покищо західно-європейської конфедерації. Безперечно, що творці об'єднання Європи не бажали б обмежитися на західній Європі, але хотіли б втягнути в об'єднану Європу також краї сходу Європи, нинішніх сателітів Москви: Чехословаччину, Угорщину, Польщу та Югославію.

Як далеко на схід бажали б творці зєдиненої Європи пошукати межі нового політичного твору, годі сказати. Ніхто із авторів сфедералізованої Європи того ще ясно не сказав. Назагал відноситься врання, що вони вважали б, коли б зєдинена Європа мала сягати

ши їх чи вони припадково не потребують життєвого або сезонного робітника. З таких згодошень можна буде робити висновки, на скільки така акція може справді відповідати потребі.

З другого боку треба підготувати самих безробітних імігрантів до такої справи. Тому, що це мала би бути тільки часова робота, на неї не треба вибиратися з цілою сімєю, а тільки самим робітникам. Така робота стане в першу чергу в пригоді людям, що виростили на селі, або мали нагоду знайти роботу в сільському господарстві. Хоч американське фермерство має свої вимоги, в декому відмінні від європейських, а зокрема східно-європейських, то опанувати це не повинно справляти особливих труднощів.

Зрештою все залежить теж і від доброї волі людини. Дотожні зміна варстатів праці не є в Америці навіть ніякою несподіванкою, а часто навіть природною потребою.

тільки по західні межі нинішньої червоної Росії, бо властиво проти російської загрози буде створений той новий політичний твір.

Дехто вважає, що зєдинена Європа потрібна не тільки для стримання напору Советів на захід, але також для економічного уздоровлення старого континенту, "колиски нашої цивілізації". Вона бажана та потрібна також на випадок розвалу советської імперії. Але ясного погляду на східні межі тої об'єднаної Європи досі ніхто не подає.

Однак серед тих загальних клічів про потребу об'єднання Європи з причини оборонних та господарських, такі раз-у-раз чується в цілій Європі кліч, що не вказували б на тенденції об'єднання Європи, але навпаки ще дальшого її роздроблення. На ці клічі пролягають політики не звертають уваги, бо вони, на їх думку, не є ані стратегічними, ані господарського значення. Однак вони існують та є сдобою сторуною в плані об'єднати Європу.

На самі заходи Європи мода республіка Ірландія, переважна зі стратегічного значення як поміст поміж Америкою та Європою, рішучо відмовилася від всякого об'єднання як довго вона сама не буде об'єднана, себто, як довго Англія буде наставати, щоб піти на частину Ірландії, протестантський Ульстер відірвати від природної, національної, культурної та географічної одиниці, якою є ірландський острів.

Повстання ірландської республіки як держави зі залишковою кельтською, вимираючою культурою оживило пан-кельтський рух всюди там, де ще кельти збереглися та не улягли повному винародовленню. Все-кельтський рух проявився навіть в самій Англії, де мешканці півострова Валлі зажадали від Лондону культурної автономії. Кельтський рух, хоч в слабих розмірах, проявився навіть в Шотландії, себто північній частині Англії.

Натомість найсильніший він в Франції, де цілий півострів Бретонії з населенням біля двох мільйонів бореться проти французького централізму за право розвивати свою кельтську культуру, мати свої кельтські школи зберегти кельтську мову в церкві та в урядах. Назагал в Європі мало відомо про цю боротьбу, що донеда переходила навіть між чисто культурної боротьби та прибирає характер політичної боротьби Бретонії за автономічний характер тої країни.

Ці автономічні тенденції незадоволені, розгортаються в хвилях війни та чужоземного наїзду в поважну небезпеку — впасти з ворогом материнського краю, що не заспокоює їх культурних потреб. Відомо, що половина людності в Бельгії, так звані фламандці, в часі першої світової війни вважалися з німцями і аж повне рівноуправління германських фламандців з французькими вальонами привазило кріпкіше фламандців до спільної бельгійської держави в часі другої світової війни.

Етнічно культурні меншини існують також в інших закутках західної Європи, зокрема в Іспанії, що має аж два народи, що ведуть боротьбу за своє визволення. Ними є каталонці на північному сході Іспанії та баски на північному заході іберійського півострова.

Індустріальна Каталонія, зі своїм великим промисловим містом Барцеლოною від десятиків літ веде боротьбу за своє національне визволення. В часі останньої революції в Іспанії робітничка Каталонія стала майже найсильшою опорою республіканського уряду. Каталонія воліла йти навіть з комуністами ніж з еспанськими центристками.

Та не тільки ліберальна Каталонія, але теж строго консервативна та католицька Баскія стала по стороні республіканців та комуністів, щоб тільки рятувати свою національну екзистенцію перед еспанським централізмом Франції. Баски це народ, що живе над біскайським заливом. Більша частина того народу належить до Іспанії, менша до Франції. Баски прямують також до створення своєї автономічної країни, що стала б охороною їх національної культури.

Такі самі строго автономі-

ні тенденції стрічаємо в Чехословаччині, де Словаччина бажала здобути характер окремої державної одиниці. Такі самі автономічні тенденції існують в Югославії, де хорвати та словенці теж борються за власні державні автономічні території.

Найпотужніші однак національні рухи, що прямують до створення власних держав, існують на терені самої Росії. В європейській частині Росії бажать відірватися від Москви Україна, Білорусь, Литва, Латвія, Естонія та Карелія, країна на границі Фінляндії. Ці нації вже не тільки домагаються культурної автономії, але такі повного права бути господарями на територіях заселених в більшості їх народами.

Як бачимо, в Європі нині поруч себе плинуть немов дві політичні струї. З одного боку струя політичного об'єднання для радій оборонних та господарських, з другого боку струя дальшого роздроблення навіть існуючих вже державних організацій на перший погляд національно-однотипних. Річ ясна, що струю визвольних національних рухів може зручно використовувати кожен противник об'єднаної Європи. Це вже було в Іспанії в часі громадянської війни. Тому кожен нехай ший до дійсного об'єднання Європи.

Правдиве об'єднання Європи є конечне та можливе не насильством над етнічними частинами чи навіть вже розвиненими націями, але через повне заспокоєння державних чи навіть тільки автономічних аспірацій народів та племен. Тільки повне замірєння Європи внутрі може прімостити шлях до її правдивого об'єднання.

Американці іза "моря звикли недоцінювати динаміку національних рухів та цілу суть політичного життя зводили до справ економіки чи стратегії. В Черчилль навіть відкинув право самобезначлені народів.

Економія це дуже основний елемент існування нації, але не одиниця. Зокрема в Європі, де існують старі народи з тисячлітнім власним минулим та власною старою культурою не можна думати, що економічна уніфікація дасть правдиву єдність Європи. А політичну єдність Європи можна досягнути тільки через повне заспокоєння національних домагань державних народів. Станеться це, так об'єднання Європи піде легким шляхом. Не дістануть недержавні народи права самі собою господарити та самі порядкувати своє життя на територіях їх предків, так всякі думки про об'єднання Європи будуть поверховими, бо незадоволені народи стануть неспокійними теревами, що можуть помогти ворогові об'єднаної Європи діло здається найкраще подумати з боку стратегії та економіки розв'язати.

К. ПЕТРУС

СОВЕТСЬКІ АРЕШТАНТИ

...ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОВДУРЕНІМ ЧЕРВОНОЮ ПРОПАГАНДОЮ.

21)

Син відповідав їм, що якщо Господові буде угодно, то за місяць він буде на свободі, і негайно приїде в Грузію.

Визволення з неволі, наступаюча можливість побачення з батьками, весняні краєвиди, що мерехтіли у вікнах потягу, що лінув на південь, охопили ієромонаха якоюсь особливою радістю і він вирішив зробити в Ростові односторонню зупинку, щоб зайти в собор і подякувати Всевишньому за спасіння його разом із служниками вівтаря за своє звільнення та одночасно помолитися за здоров'я недугуючих старих своїх.

Йому було відомо, що со-

бору ще не встигли зачинити, але він не знав про те, що в цьому храмі, перегороженому двома дихтовими стінами, одночасно діють три церковні течії, однаково підтримувані НКВД (сергієвці, обновленці та ще якісь). У звичайній недільній та святковій дні у всіх трьох відділах богослуження ще якось чергувалися, але коли наступило Світле Христове Воскресіння і НКВД наказало, щоб великодні богослуження були закінчені до 12 години ночі з суботи на неділю, всі ці три течії завели таку катавасію, що навіть гепелівці, що спостерігали жахливе перекикування одних

іншими, стали почувати себе якось не по собі. Це був не храм, а вертеп розбійників...

І, коли про це неподобство та коштунство розповіли ієромонахові Іоаннові, який відвідав собор, він із сумом промовив:

— Нас і так переслідують... Замість того, щоб з'єднатися і всім разом відстоювати справу Христову, ви поділилися на різні течії і анатемствуете один на одного.

Ось й увесь його Злочин. При виході його з храму його арештували, переслали до НКВД, а через два місяці перевели до в'язниці.

Арештовані, які були з ним в НКВД, оповідали потім, що коли його завели до камери і закрили за ним залізом кути дверей, він сів на табуретку і тихо заридав.

Однакомерники дуже співчувливо відносились до нього і, як могли, підтримували його передачами.

— Не за втраченою свободою я плачу, а за те, що мені не дали побачитися з моїми старими, — пояснював він своїм новим товаришам нещастя. — На їхні загрози, що таких, як я, давно треба було знищити, мені доводилося відповідати їм те саме: "Коли ж, в'ярешіть, ви розстріляєте мене, щоб я міг звільнитися не тільки від гріхів моїх, але й від вашого советського життя?"

Щоправда, пізніше до нього в Ростов приїжджала його мати і бачилася із ним, але батька він так і не побачив.

Через місяць, була арештована сергієвська течія, що діяла не тільки в ростовському соборі, але і у всій країні. Це була група духовенства на чолі з своїм єпископом, яка підтримувала "канонічний" зв'язок з советським митрополитом Сергієм (пізнішим сталінським патріархом). Обмовляючи один одного і своїх віруючих парафіян, ці "батюш-

ки" дійшли до того, що один проклинав другого всіма сонними і поодинокими анатемами. Як на їхньому слідстві, так і пізніше, виявилось, що крім обмовлювання один одного, сергієвці, як найсильніша церковна течія, були оточені густою сіткою сексотів. Між ними були староста собору, колишній царський пристав, регент, та кілька співаків з церковного хору, дві жєбрачки-черниці, що завжди стояли біля виходу з храму та ще кілька чоловіків.

Донесником на ієромонаха Іоанна виявився колишній пристав.

— Це він віддав вас у солдати — негідник двоуперковий! — обурювались у'язнені.

— Бог з ним! — покірливо і широко відповідав їм ієромонах Іоанн і молився про його спасіння.

— Цікаво знати, звідки ці течії вийшли, і куди вони те-

чуть? — зацікавився хтось із однокамерників.

Йому відповіли:

— Вийшли з ГПУ, течуть в НКВД!

Через два місяці ієромонахові Іоаннові прислали з Москви ще п'ять років, і повернули назад на Соловки.

КАНАДІЙСЬКІ ДУХОБОРИ

Це, звичайно, були вже не ті релігійні анархісти, яких так шанував Лев Миколаєвич Толстой, вважаючи їх трохи не своїми однодумцями. Як відомо, він не тільки відстоював їх перед царськими урядами та судами, які їх, як антидержавників, переслідували. Він допоміг їм переселитися до Канади, пожертвавши для цього свій гонорар, одержаний за роман "Воскресіння".

Якщо в царській Росії від переслідувань та нагінок духовно й кількісно зро-

стали, то, потрапивши до вільної країни, вони почали "витрюватися", їхні комуни — розпадалися, їх підтримуюча молодь — зливалася з навколишнім середовищем або заохоплювалася американинським хлістовством (маріоні). Переконливою ілюстрацією цього явища може бути один лист, якого в середині 20-х років прислали духобори до своїх толстовських друзів у Москві. В цьому "братерському" листі з захопленням оповідалося про те, що духобори вже переборили навіть гірші почуття сорому і на багатолюдному зібранні, де присутні були 1500 людей, духоборний "брат", і "сестра", переборили навіть сором, на очах у всіх довершили взаємне духовне пізнання...

(Далі буде).

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

Проблеми української закордонної політики

(Проект Виконного Органу, прийнятий до відома Комісією Закордонних Справ УНРади.)

1. Справу визволення українського народу можуть вирішити два головні чинники: власні національні сили і сприятливий уклад міжнародних відносин. Тому українська визвольна політика організує свої внутрішні сили для боротьби за незалежну українську соборну державу і шукає зрозуміння та прихильності для української справи в світі.

2. Традиції сучасної української політики сягають часів української держави 17-18 вв. Вже гетьман Богдан Хмельницький, закріпивши договір із московським царем в 1654 р., переконався, що Москва безоглядно прямує до знищення української держави. Тому 1656-67 р. Україна заключила договори з Семигородом і Швецією для забезпечення своєї незалежності. Також гетьмани України, як Іван Мазепа (1687-1709) і Пилип Орлик (1709-42), рішучо продовжували політику оборони української державної незалежності проти Москви. Зокрема ж гетьман П. Орлик перший працював над організацією союзу народів, поневолених московським царством.

3. Сучасна українська політика прямує до повної державної незалежності українського народу на його національній території і водночас обстоює право на незалежне життя та вільний розвиток всіх народів, поневолених Росією. Висувачи цю засаду як основу нового ладу на Сході Європи, українська політика спирається на природне право національного самоопреділення і на постанови Атлантичної Хартії про вольності народів і людей.

4. Російський народ ніколи в свої історії не знав політичної свободи, ні пошани до свободи інших народів. Історія поширення російської царської держави — це постійні війни і насильства над сусідніми народами. Російський комуністичний уряд, потоптавши право самоопреділення народів, у своїй міжнародній політиці пішов слідами царів і це більше зміцнило традиції російського імперіалізму. Нині Советська Росія, послуговуючись комуністичною пропагандою для опанування світу, творить ще більшу загрозу для світового миру і свободи народів, ніж німецький імперіалізм за 2-гої світової війни.

5. Україна, а разом з нею й інші поневолені Москвою народи, борються не тільки проти більшовизму і його диктатури, але й проти їх поневолення всякою чужою силою взагалі. Україна та всі інші гноблені Росією народи прямують до повного визволення з-під російського панування. Зокрема українська політика викладає всякий союз України з Росією, хочби й на федеративних основах, маючи на увазі, що такий зв'язок, як це було в минулому, так і в майбутньому допро-

вадив би до ліквідації української самостійності. Дійсний федералізм можливий тільки поміж народами, що здавна з покоління в покоління вирости в атмосфері пошани до свободи другий.

6. Для успішного ведення визвольної боротьби українська політика вважає необхідною співпрацю і скоординовану акцію всіх народів, що борються за визволення з-під російського панування. Разом із тим, з огляду на їх спільні політичні, оборонні та господарські інтереси, українська політика також після визволення тих народів буде обстоювати потребу їх тісного зв'язку, основаного на добровільній співпраці незалежних націй для забезпечення вільного державного розвитку кожної з них та для досягнення їх спільних цілей і завдань.

При встановлюванні кордонів майбутньої незалежної України українська політика обстоює засаду етнографічну, як найбільш справедливий і доцільний для забезпечення тривалого миру.

7. Для забезпечення свободи народів, поневолених Советською Росією, та для їх оборони проти всякого чужонаціонального насильства, звідки б воно не походило, українська політика вважає доцільним створення політично-господарського союзу таких незалежних держав Східної та Середньої Європи: Біла Русь, Естонія, Латвія, Литва, Польща, Чехія, Словаччина, Україна, Козацькі Землі, Землі між Україною і Кавказом та народи Кавказу. До цього союзу можуть приєднатися також інші європейські народи, поневолені Советською Росією. Україна, як також інші з поміж цих народів, зможуть опісля увійти як рівноправні члени до спілки Об'єднаної Європи.

Українська політика ставиться прихильно до державно-визвольних змагань Козацьких Країн і народів Кавказу, маючи особливо на увазі спільні з ними політичні, господарські та оборонні інтереси народів Східної і Середньої Європи у відношенні до російського імперіалізму.

8. Цей проект упорядкування відносин на Сході Європи, очевидно, може здійснитися тільки на основі взаємної згоди, довіри і тісної співпраці між вільними, незалежними народами.

(Бюлетень Ресурту Преси та Інформації Виконного Органу УНРади ч. 2.)

Вступайте в члени У. Н. Союзу

ІРИНА АРТИМ
ЯК ЩАСТЯ ЗБЛИЖАЄТЬСЯ
ПОЕЗІЯ
в кольоровій окладці
40 поезій. 75 сторінок.
Ціна 25 ц.
Замовлення слати до:
"СВОБОДА"
P. O. BOX 348,
JERSEY CITY 3, N. J.

ВИПРОДАЖ ПОВІСТОК

1. Вільний Чоловік і інші оповідання, С. Костів 40 ц.
2. Збірник повісток 10 ц.
3. Людоїди — С. Костів 25 ц.
4. Росія й Україна — Михайленко 15 ц.
5. Оповідання Куліша 15 ц.
6. Співачий Довг — Лепкий 20 ц.
7. Починок — Лепкий 15 ц.
8. Навернений Грішник 20 ц.

Разом за ціну \$1.00

Замовлення слати на адресу:

"СВОБОДА"

61-83 GRAND STREET, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗДОБУВШИ СПОРТОВИЙ ЧЕМПІОНАТ ШУКАЄ ТРИЮМФІВ НА МУЗИЧНОМУ ПОЛІ. — Це Михайлина Остермейер, років 26, що здобула першество на Олімпійських іграх в Франції в киданні дискомом. Тепер виступає на концертах як піаністка, а знові заповідають, що здобуде й на цьому полі "чемпіонат".

о. П. Корсунівський

3 журбою радість обнялась...

Чудесний весняний соняшний ранок, що обіцявав такий же день. А день цей був неабиякий — це ж день, коли всі, суціль в Америці, хотіли продемонструвати свою лояльність, свою любов до тієї своєї і рідної і прибраної Матері, яка приймала й приймала в свої материнські обійми всіх обездоленних, гнаних, мучених і недолею і тортурями, всіх тих, що не з солодкого життя мусили тікати в світ за очі із своїх любих рідних країн від рідних, від могил своїх батьків, від широкіх степів, ланів, гаїв, виноградних садочків, рідної землиці...

Перед полуднем небо почало заволікатись темними хмарами. Невже філадельфійська погода по своїй звичці зіпсує похід, до якого так пильно всі, а особливо українська громада, підготувалися?

Коли Українського Народного Дому вже стоїть "флот", довжезна платформа, а на ній спереду жіноча постать в білій манті з розсипаними по ній срібними зорями, голову її озарює золоте сяйво, а в руці, піднесений догори, пламеніс смолоскип — це Статуя Свободи, яка зустрічає всіх, хто прибуває зза океану до цієї благодатної і Богом благословленої країни. А з боків у неї, як вірні сторожі її пишної слави, для нас прапори: зівздістий і жовто-блакитний в руках до якої П. в незрівнянних по красі українських шатах.

За ними впродовж "флота" два щити, на одному з котрих фарбований американський прапор, уявляючи таким ж шовковим, а другий із золотим Тризубом на синьому полі. Біля них з обох боків лавки, на котрих сидять дівчатонька, на чей вихоплені десь з Київщини або Львівщини.

А поза ними вже щось іншого. Страшна, невимовно пекуча й болоча драма: загорода, обплетена дрютами, а посеред неї хрест, а на хресті розп'ята жіноча постать від звисаючим на обличчя роздувдженним волоссям — це Мати-Україна. Над головою напис, який голосить, що ця драма тягнеться вже тридцять років (звичайно в англійській мові). За хрестом три величезні на окремих картонах постаті. Перша, що нагадує "батька народів" із звірським виразом обличчя і нагайкою в руках, друга — "упитаний" чекістський генерал із скляними бездушними і безмілосердними очима тримає "нагана", направленою в розп'яту постать, а третій з жахливим позеленілим лицем,

тримаючи опущені кістляві з гострими пазурами руки, так, нащо хоче ними впитися в горло своєї жертви. Всі три з генеральними золотими "пагонами". Великі написи внизу їх сповіщали: під першим — НЕ-ВОЛЯ, під другим — ТЕРОР, під третім — ГОЛОД.

Цілу українську трагедію зображав цей "флот".

Хмари, що почали заволікати ясне небо, як видно, більше мали живої душі, ніж ті "три", бо коли гляннули на образ розп'ятої жіночої постаті, від жаку почали розбігатися в різні сторони, не зможли дивитися на те пекло, яке створюють на землі істоти, що претендують на імя "людини". Розбіглися... На якому небі лиш плавали чудові білі "баранчики".

Похід рушив. Напереді воїки з прапорами, які охороняє озброєна варта. За ними мішана оркестра з фантастичних убраннях (вона приєдналась вже в дорозі), далі уніформовані воїки, а за ними молоді й старші ветерани в цивільному лише в синіх із жовтими пасками пілотах. "Флот", за котрим машерують сестриці в синіх, підбитих жовтим, плащах з Тризубами. Ще далі українські громадяни на чолі з о. Антоном Стангритчуком, одиноким священником у похіді. Закінчувала похід веломповажна група скитальників: діти від найменших, жінки і чоловіки.

Напереді групи несли три транспаренти, на котрих були написані слова подяки Освободительці Америки.

На чолі походу зараз за прапорами також несли два хлопці і дві дівчини в національних убраннях транспарент з великим написом "Українці-Американці".

Пинуючий ці рядки не думав, що через свою недугу витримає такий довгий похід і тому пішов хідником, але до того ще й мав на гадці спостерігати, як буде реагувати на українську групу американський загаль та підслухувати їхні враження й нотувати в записнику.

Поки йшли самі бичими вулицями до збірного пункту всіх та з різних кінців міста організацій, публіка на хідниках зупинялася і з поважною цікавістю роздивлялася "флот", читаючи написи. Але найчужіше реагували хлопчакі, коли бачили "пальтети" тих трьох "генералів" з нагасом та "наганом". Аж верещали та скакали нестримно.

При нашому наближенню парк вже був переповнений

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ДІТРОЙТ, МИШ.

Шевченківське Свято з участю губернатора Вилліама.

Українська громада Дітройту мала нагоду дня 20. березня віддати пошану пам'яті українського генія Тараса Шевченка та рівночасно заслухати слова про 75-літню працю Тов. імені Т. Шевченка. Учасникам Свята зробив приємну несподіванку губернатор Вилліам своєю присутністю та промовою. Програму відкрив п. Довгань вступним словом від імені Федерації Українських організацій стейту Мішиген, яка була організатором Свята.

Мистецьку частину програми виконали: Український Національний Хор "Думка", під влучною тактикою диригента

різними учасниками парадів. Та ні однієї групи я не бачив, щоб дорівнювала нашій по величині і різноманітності учасників. Бачив лише різномундирних воїків і сучасною війською і ветеранами. Наш "флот" був єдиний. Інших не було. Малюничі групи уявляли собою "масони" і в пішому і в кінному строях в їхніх східних арабських та індійських убраннях. Гарно машерували молоденькі й чепурно зодягнені кадети й кадетки. Величезна маса була військової.

Приглядаючись та вслухуючись, як дивляться та що говорять про українців, а сам стараючись розвинути стичності з нашим "флотом", бо на нього звернула вся увага, "хидняків", хоч і трудно мені це вдавалось, але задоволення додавало мені сили, і я, "переміг" всю довгу дорогу.

Зворушення, від котрого часто вогню робилося в очах, було особливе, коли бачив, як американці, побачивши "розп'яту на хресті" та переставши писати, знімали капелюхи і притулювали їх рукою до серця. І так всю довгу дорогу. Те саме робили, між іншими, теж і нігри. Чую все: "юкрейніен", "юкрейніен"... І смутко на обличчях. Чув і таке: а що це, хто вони юкрейнієн? — Сьогодні й вони визнають, хто це українці. Цей похід зробив найкращу службу для освідлення американців, принаймні багатьох, для котрих слово "Україна" було ще й досі по-ужоїм звуком.

Військові, а навіть і цивільні, які, як видно, були колись військовими, стають стрункою при наближенні "флота" і віддають салют. Ідемо по Чеснов стріт, а з панських склепів у виставових вікнах повно обслуговувачів і покупців завзято оплескують, як часто оплескували і "хидняки" впродовж всієї дороги. А вже фотографів, які все кламцали своїми апаратами, цілі хмари.

І дійсно: "3 журбою радість обнялась"... Та й як не журитись, коли подивившись на той хрест, що на ньому розп'ята Україна? Та на тих, що з нагайками та наганами й гострими пазурами?.. Але як і не радіти, що американці з такою пошаною і пієтизмом та просто поборжністю споглядають на "розп'яття" і, здається, переживають страждання того народу, який бачуть перед собою, й тих, що тільки недавно вирвалися з того пекла, про котре вони знають лише з оповідань та газетних звісток.

Великий, вдалий крок в освідленню американців про правдивий стан нашого народу поза "залізною заслоною" зробили свідомі, прагнучі до волі, до соборності та незалежності своєї любові не на словах, а на ділі Батьківщини, філадельфійські українці в день 30-го квітня, року Божого 1949.

Ще згадаю, що творцем того "флота" був проф. П. Андрусів.

Івана Атаманця, виконав найбільшу частку програми, бо відспівавши а-м'єриканський гимн захопив присутніх дальшими точками, як: Заповіт, Розрита Могила, Думи мої, Кантата (Давидовський — арт-Іван Атаманець).

Пані Марія Сливінська прикувала присутніх фортепіанним сольом, відогравши Барвінського В. Прилюд ч. I та Ф. Шопена фантазію ампроміті.

Гучні оплески викликали сольові частини, виконані солістами: О. Рихлівська — Вайт, сопран, п. Волод. Івасюк, тенор і п. Ілія Косіковський, баритон. На фортепіані супроводжувала з великою рутинною п-на Галя Атаманець.

Гарне враження зробило на присутніх виступлення мами й дочки, Стефанії Королишин-Цимбаліст з сопрановим сольом А. Рудницького "Кант Божої Матері" (почаївський 17-го віку) та Шевченка-Лисенка "Ой, гляну я, подивлюся" при фортепіановім супроводі Галі Цимбаліст-Мічел.

Здивував присутніх своєю юнацькою силою майстер піснів Дмитро Атаманець, що заспівав Шевченка-Лисенка: "Гетьмани, гетьмани" та "Мені однаково". На фортепіані супроводжував його син д-р Мирослав Атаманець з великим хистом.

Та нові іммігранти також не остали позаду. Члени "Самомоючі" під зарядом пані М. Сливінської поставили інсценізацію Кобзаря. Представлені картини Кобзаря зробили глибоке враження на публіку і не один з присутніх просльозився, коли слухав слова старого монаха (проф. Кузич) про долю України, чи щебетання солов'я у вишневому саді (пані Давско), або молодого хлопчини, що переповідав "Мені тринадцятий минало (Микола Григорчук), як запалав, то з ним уся дівора на салі в слюзи, що за хвилину перемінялася в радісний сміх. Дальшу картину, "Розрита могила", переповів старий синій козарлога своїм синові (п. Дашко-Коричний), а розмову Оксани з Бабусею з поєми "Лебедина" представили мама з дочкою Захаркові. Інсценізацію закінчено живим образом, всі учасники вимаширюють на сцену під прапором та знявляється теж учителька з двома дітьми (А. Ревай) та все кінчається українським гимном.

До успіху інсценізації у великій мірі причинився артист-малар М. Сеник, що зготовив декорацию поодиноких картин, створивши так велику книгу — Кобзар.

Святочні реферати виголошили: проф. Стефан В. Мамчур в мові англійській та адвокат Іван Панчук, голова ЗВ-АДК, в українській мові. Оба реферати викликали глибоке враження і остантє довго в пам'яті присутніх.

Губернатор Вилліам побажав від себе українській спільноті багато успіху в дальшій праці.

На Святі згадали також і

пок. професора д-ра Раковського, якого Федерація запрошувала було на оце Свято та про його заслуги при звеличванні пам'яті генія Тараса Шевченка. Нажаль судилося інакше і присутні могли вшанувати тільки пам'ятку доволіголітнього предсідателя Наукового Т-ва ім. Т. Шевченка.

Свято було насправду гарне, всі активні учасники виявлялися з своїх роль дуже вдало, участь громадянства була поважна (але неповна). Усі розійшлися вдоволені з думкою, що подібних імпрез було бід терба частіше для Дітройту і напевно не остали би без позитивних наслідків.

На допомогу Науковому Товариству ім. Т. Шевченка, зложили по \$10: Укр. Народ. Дім, Укр. Міш. Ліга, Укр. Амер. Політ. Клуб, Міт. Едіот Клуб, Союз Українок, від. 26, Золотий Хрест від. 34, Старші Віком, Норт Дітр., Укр. Амер. Осередок, Укр. Жін. Тов. Просвіта, Клуб Боян, д-р І. Грибик, А. Градовський, Г. Івасюк, Бойко Брати, О. Явний, Д. Дашинич, С. Барлов, А. Янек, Г. Брайлей; по \$5: В. Голловчак, Т. Винничук, М. Дворняк, І. Семеген, І. Столяр, п-во Голей, п-во Хомин, В. Лаш, І. Слопечкий, Н. Крук, І. Панчук, Укр. Р. С., від. 272, В. Довгань, В. Байор, Н. Стойко, В. Колодій, Н. Ониско, Н. Генік, М. Гладій, Союз Українок, від. 23, М. Гузіляк, Ветерани ч. 100, І. Дачун, А. Руднянин, М. Максимець, Я. Кочкопан, Д. Коломийчук, В. Белей, Я. Молдавський, Р. Вазик, В. Хлопан, Н. Камінецький, Атомік Кол Ком., Т. Починок, М. Шустакевич, Н. Фідик, Укр. Нар. Союз, від. 292, В. Василюшин, М. Максимович, С. Пилипчук, А. Микитюк, Г. Івасюк, П. Костирка, Т. Свідан, М. Попович, Т. О. Мисків, Т. Королишин, М. Пристан, Е. Бойко, Л. Лапан, М. Казимирів, А. Королишин, В. Семеген, Т. Чунік, І. Шалко, Союз Українок, від. 5, С. Бугай, С. О. Нофрейт, Г. Рудий, Ріан Кол Ком., Е. Фариняк; по \$3: Н. Ратушняк, п. Сотник; по \$2: В. Д. Дем'як, п-ні Наконечна, І. Семеген, Д. Базилевич, А. Нагірний, А. Маланнін, Д. Войтишин, Н. Нагайло, М. Гранко, А. Дуда, Т. Чорний, Н. Дембійський, П. Дідула; по \$1: С. Пеліх, Н. Малиняк, З. Шептак, І. Заблоский, С. Теняк, В. Куніцький, Д. Николок, М. Войнар, М. Василенко, Я. Маришак, Н. Шустакевич, А. Малиняк, В. Терлецький, М. Гаврилюк, М. Василюк, Д. Самар, М. Сірко, С. Дідула, І. Квасницький, Ю. Лелюх, Я. Волович, А. Холєва, А. Дідула, К. Дідула, О. Дідула, А. Дідула, Я. Демчук, І. Мулярчик, І. Караляш.

З записок зібрано \$556.00; при дверях з відзнак \$171.57, а збірка на гали дала \$183.47. Разом зібрано \$911.04.

По відтручненні розходів чистий прихід буде висланий на допомогу Наук. Тов. ім. Т. Шевченка. Від імені Української Федерації Стейту Мишиген складається щирю подяку всім жертводавцям і всім тим, що брали участь в концерті.

Е. Фариняк, секретар.

КОЛЕГІЯ СВ. АНДРЕЯ В ВІННІПЕГУ

УКРАЇНСЬКІ ЛІТНІ КУРСИ В ВІННІПЕГУ І ТОРОНТІ

МІСЦЕ І ЧАС: В Вінніпегу Курси будуть відбудуватися в Колегії Св. Андрія, а в Торонті в Вудінковій Св. Володимирівській вулиці Беторст, 404, в часі від 4-го липня до 15-го серпня 6 р. ОПЛАТА ЗА КУРС: Висновок за Курс в оплата за навчання буде вносити \$15.00. За самі Вечірні Курси тільки \$5.00. ХАРЧІ І ПРИМІЩЕННЯ: Харчі і приміщення за цілий Курс \$50.00. ДІПЛОМІ: Учасники Українських Літніх Курсів в Вінніпегу й Торонті можуть здавати іспити й отримувати дипломи Колегії на звання учителя Рідних Шкіл та взагалі української мови.

Зголошуйтеся за аплікаціями під адресою: В ВІННІПЕГУ: THE REGISTRAR, ST. ANDREW'S COLLEGE, IN WINNIPEG, 259 Church Avenue, Winnipeg, Man., Canada. ДИРЕКТОР КУРСІВ: Декан Дмитро Мартинюкський. В ТОРОНТІ: THE REGISTRAR, SUMMER INSTITUTE, 404 Bathurst Street, Toronto, Ont., Canada. ДИРЕКТОР КУРСІВ: м. Носан Ігоревич п. Остап Горчишський.

